

بسم تعالی

آزمایشگاه الکترونیک ۲

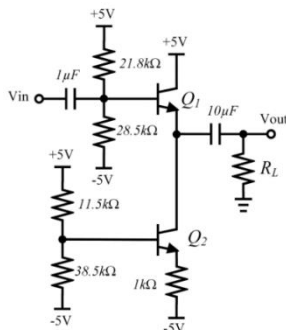
پیش گزارش آزمایش ۵

امیرحسین زاهدی ۹۹۱۰۱۷۰۵

تابستان ۱۴۰۲

بخش اول:

محاسبه دستی:

شکل ۱: شماتیک مدار کلکتور مشترک با منبع جریان

$$I_{C1} = \beta I_{B1} = I_{C2} = \beta I_{B2} \Rightarrow I_C = 150 I_B$$

$$\frac{V_{B2} + \Delta - 0.7}{1k} = I_C \Rightarrow V_{B2} = I_C - 0.7$$

$$\frac{\Delta - V_{B1}}{11.5k} - I_B = \frac{V_{B2} + \Delta}{21.8k} \Rightarrow \frac{\Delta - V_{B1}}{11.5k} - \frac{V_{B2} + \Delta}{150 \times 21.8k} = \frac{V_{B2} + \Delta}{21.8k}$$

$$\Rightarrow 0.12V = V_{B2} \times 0.12 \Rightarrow V_{B2} = 2.12V \quad I_B = 0.0082mA$$

$$\Rightarrow I_C = 4.14mA$$

$$\frac{\Delta - V_{B1}}{21.8k} - 0.0082 = \frac{V_{B2} + \Delta}{21.8k} \Rightarrow 9.92 \times 10^{-3} = 11 \times 10^{-3} V_{B1} \Rightarrow$$

$$V_{B1} = 0.122V \Rightarrow V_{E1} = V_{C2} = -0.571V, \quad V_{E2} = 1.9V$$

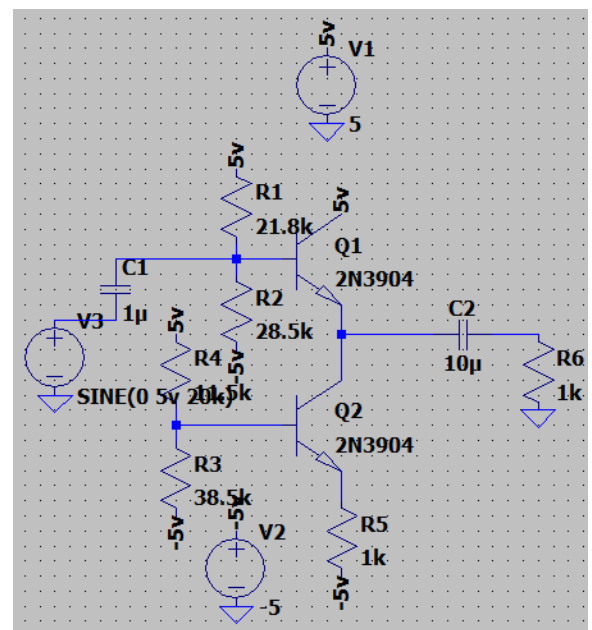
میزان ولت در خروجی برابر $\frac{0.571}{150}$ ولت است.

شبیه سازی:

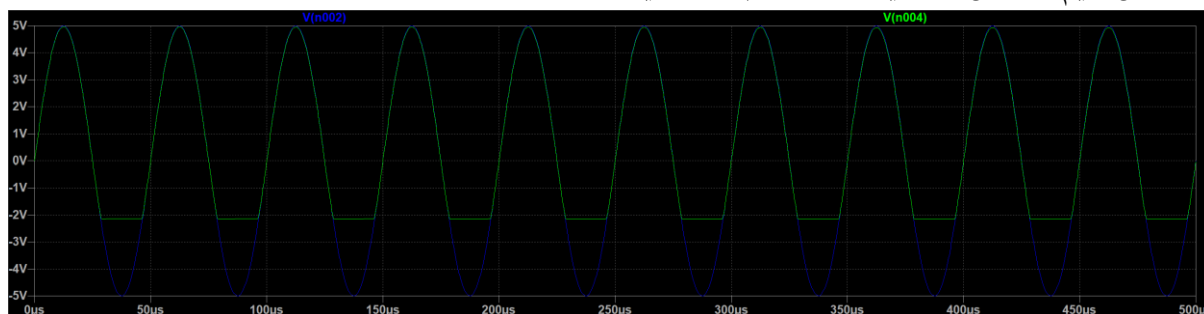
ابتدا بایاس مدار را بدست می آوریم.

--- Operating Point ---

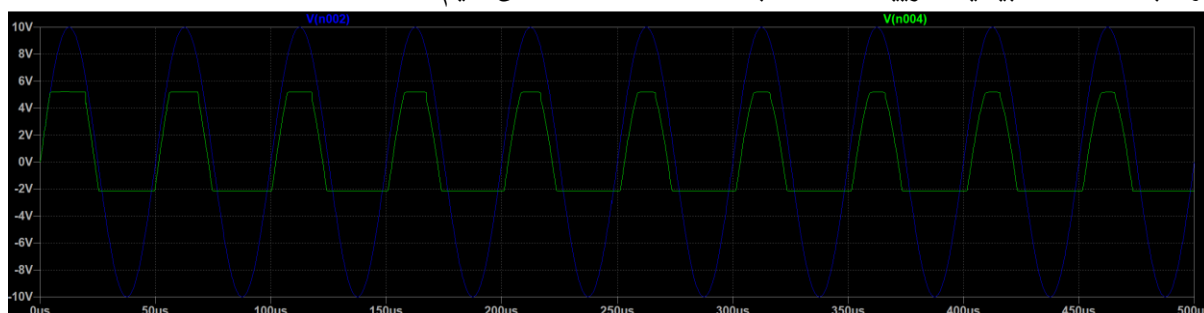
V(5v) :	5	voltage
V(n001) :	0.487711	voltage
V(n003) :	-0.206055	voltage
V(n005) :	0.452053	voltage
V(n006) :	-0.253924	voltage
V(-5v) :	-5	voltage
V(n004) :	-9.68458e-016	voltage
V(n002) :	0	voltage
Ic(Q2) :	0.00449221	device_current
Ib(Q2) :	0.000253862	device_current
Ie(Q2) :	-0.00474608	device_current
Ic(Q1) :	0.00447778	device_current
Ib(Q1) :	1.44345e-005	device_current
Ie(Q1) :	-0.00449221	device_current
I(C2) :	2.06055e-018	device_current
I(C1) :	4.87711e-019	device_current
I(R6) :	-2.06055e-018	device_current
I(R5) :	0.00474608	device_current
I(R4) :	0.000395474	device_current
I(R3) :	0.000141612	device_current
I(R2) :	0.000192551	device_current
I(R1) :	0.000206986	device_current
I(V3) :	4.87711e-019	device_current
I(V2) :	0.00508024	device_current
I(V1) :	-0.00508024	device_current

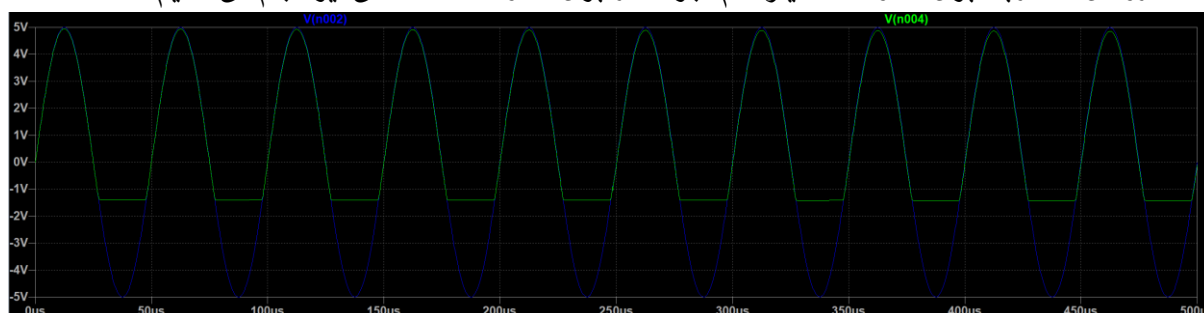
مقاومت خروجی را برابر ۱ کیلو هرتز قرار می دهیم و به ورودی ولتاژ سینوسی با دامنه ۵ ولت و فرکانس ۲۰ کیلو هرتز اعمال می کنیم. خروجی در تحلیل transient به شکل زیر است:

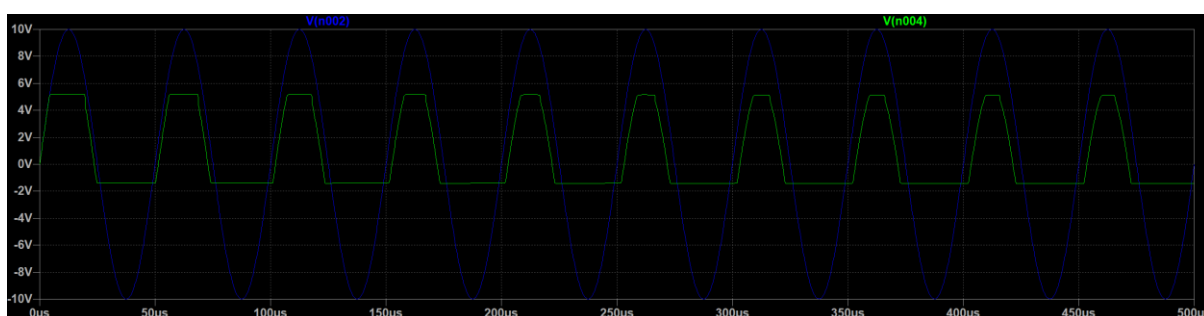
برای بدست آوردن بیشینه سوینگ، ورودی با دامنه ۱۰ ولت اعمال می کنیم.

همان روندی که در بالا برای مقاومت ۱ کیلو اهم اجرا شد را برای مقاومت ۴۷۰ اهمی نیز انجام می دهیم.

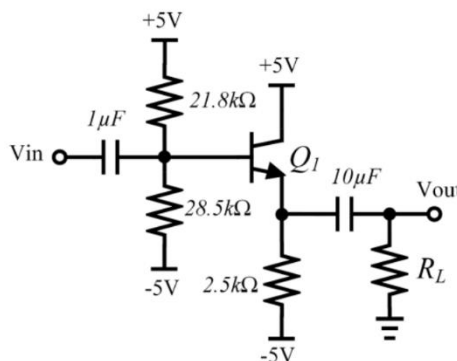
مجدد ورودی با دامنه ۱۰ ولتی اعمال می کنیم.

Parameter	Ic (mA)	RL	Vout max	Vout min
Calc	۶.۶	۱k	۵	-۲
		۴۷۰	۵	-۱.۵
Simu	۴.۴	۱k	۵.۲	-۲.۱
		۴۷۰	۵.۲	-۱.۴

بخش دوم:

محاسبه دستی:

$$I_C = \beta I_B \Rightarrow I_C = 120 I_B$$

$$\frac{V_B - (-5V) + 5}{21.8k\Omega} = 120 I_B = I_C \Rightarrow I_B = \frac{V_B + 5V}{21.8k\Omega \times 120}$$

$$\frac{5 - V_B}{28.5k\Omega} - \frac{V_B + 5V}{21.8k\Omega} = \frac{V_B + 5}{21.8k\Omega} \Rightarrow$$

$$0.052 = 0.018 V_B \Rightarrow V_B = 0.15V \Rightarrow I_B = 0.012 mA$$

$$\Rightarrow I_C = 1.44 mA \Rightarrow V_E = -0.12V$$

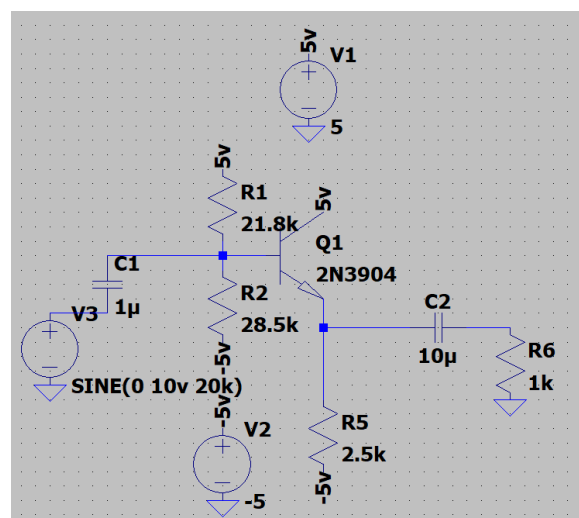
اصطلاح پتانسیل دیگر خزن برابر -0.12 ولت است.

شکل ۲: شماتیک مدار کلکتور مشترک

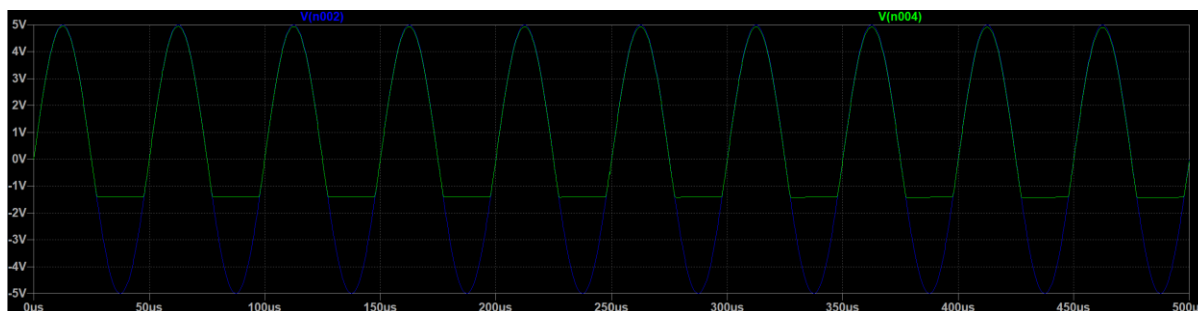
شبیه سازی:

--- Operating Point ---

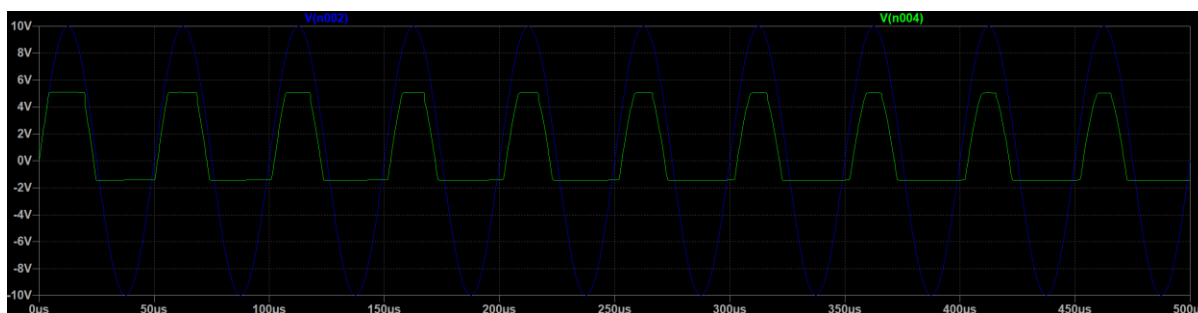
V(5v) :	5	voltage
V(n001) :	0.58834	voltage
V(n003) :	-0.0835156	voltage
V(-5v) :	-5	voltage
V(n004) :	-3.92524e-016	voltage
V(n002) :	0	voltage
Ic(Q1) :	0.00196031	device_current
Ib(Q1) :	6.28764e-006	device_current
Ie(Q1) :	-0.00196659	device_current
I(C2) :	8.35156e-019	device_current
I(C1) :	5.8834e-019	device_current
I(R6) :	-8.35156e-019	device_current
I(R5) :	0.00196659	device_current
I(R2) :	0.000196082	device_current
I(R1) :	0.00020237	device_current
I(V3) :	5.8834e-019	device_current
I(V2) :	0.00216268	device_current
I(V1) :	-0.00216268	device_current

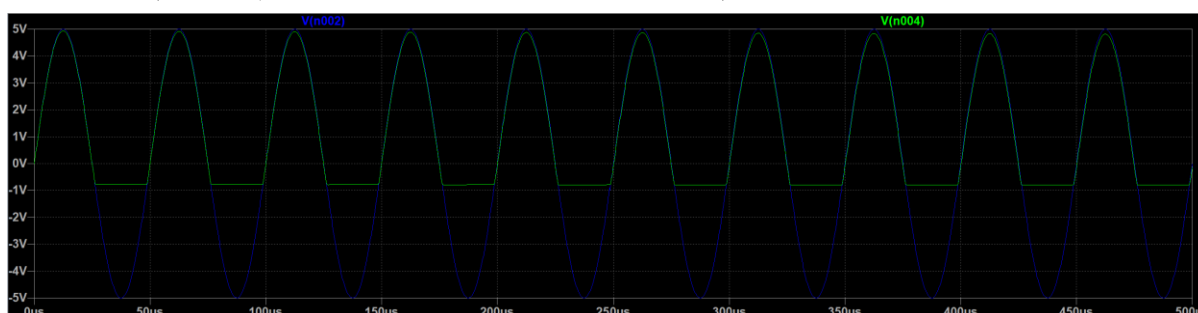
مقاومت خروجی را برابر ۱ کیلوهرتز قرار می دهیم و به ورودی ولتاژ سینوسی با دامنه ۵ ولت و فرکانس ۲۰ کیلوهرتز اعمال می کنیم. خروجی در تحلیل transient به شکل زیر است:

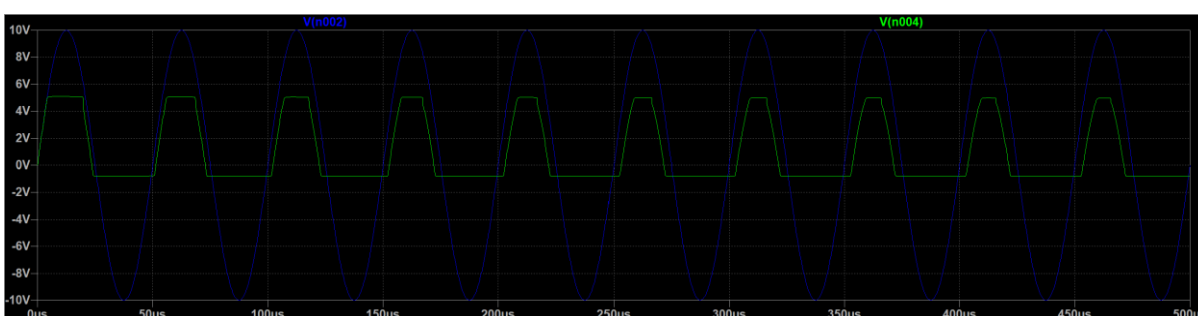
برای بدست آوردن بیشینه سوینگ، ورودی با دامنه ۱۰ ولت اعمال می کنیم.

همان روندی که در بالا برای مقاومت ۱ کیلو اهم اجرا شد را برای مقاومت ۴۷۰ اهمی نیز انجام می دهیم.

مجدد ورودی با دامنه ۱۰ ولتی اعمال می کنیم.

Parameter	Ic (mA)	RL	Vout max	Vout min
Sim	۱.۹۶	۱k	۵.۱	-۱.۴
		۴۷۰	۵.۱	-۰.۸

مشاهده می شود که جریان اندازه گیری شده نزدیک به مقدار محاسبه شده است.

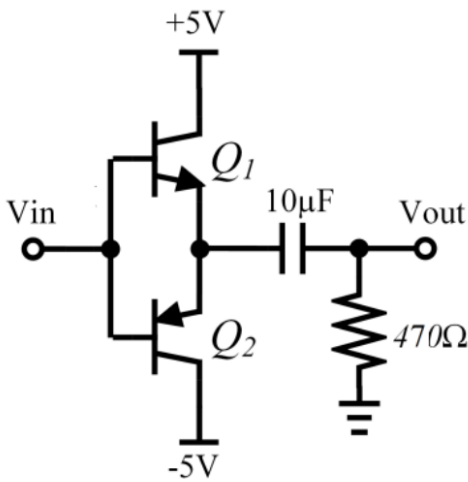
محاسبه دستی:

$$\frac{V_o}{R_L} = \frac{-\Delta - V_o}{r_{\Delta h}} \Rightarrow V_o \left(\frac{1}{R_L} + \frac{1}{r_{\Delta h}} \right) = \frac{-1}{r_{\Delta h}} \Rightarrow V_o (r_{\Delta h} + R_L) = -\Delta R_L \Rightarrow$$

$$V_o = \frac{-\Delta R_L}{r_{\Delta h} + R_L} \longrightarrow I_c > 0 \Rightarrow V_{o \min} = \frac{-\Delta R_L}{r_{\Delta h} + R_L}$$

بخش سوم:

محاسبه دستی:

به صورت کلی در هر لحظه با توجه به مقدار V_{in} یک ترانزیستور روشن و دیگری خاموش است.
برای بیسینه $swing$ خروجی می توان از $V_{CC} - V_{CE,sat}$ تا $-V_{EE}$ یا $-5 - 0/2$ ولت است. پس V_{in} باید تا $5 - 0/2$ ولت باشد که $4/8$ ولت است. $swing$ دارد.
برای اینکه خروجی بیسینه $swing$ برسد باید ورودی V_{in} را تا $5 - 0/2 = 4/8$ ولت بیاوریم. $V_{in} = 5 - 0/2 = 4/8$ ولت است. $swing$ می تواند $4/8 - 5/5$ ولت باشد.

توان DC تقریباً برابر است.

$$P = \frac{1}{T} \int_0^T \frac{V_{out}^2}{R_L} dt = \frac{(4/8)^2}{960} = \boxed{24/51 mW}$$

$$I_{max} = \frac{V_{in}}{R_L} = \frac{4/8}{516} = \boxed{102/12 mA}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{T} \int_0^T I_{max} \sin \omega t dt = \frac{I_{max}}{\pi} \Rightarrow$$

$$P_s = 2 \times \frac{I_{max}}{\pi} \times V_{ce} = \frac{2}{\pi} \times 5 \times I_{max} = \boxed{32/51 mW}$$

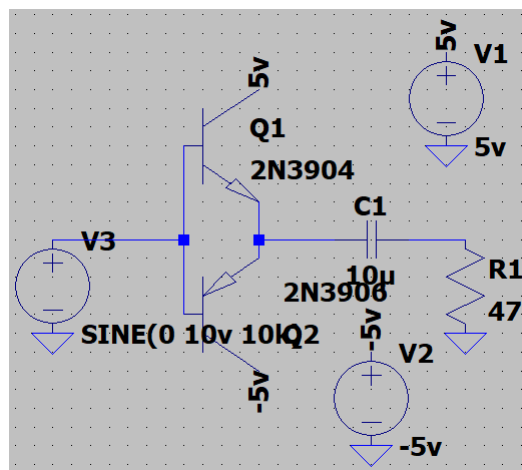
$$\eta = \frac{P_{out}}{P_s} = \frac{24/51}{32/51} \Rightarrow \boxed{\eta = 75/39 \%}$$

شکل ۳: شماتیک مدار طبقه

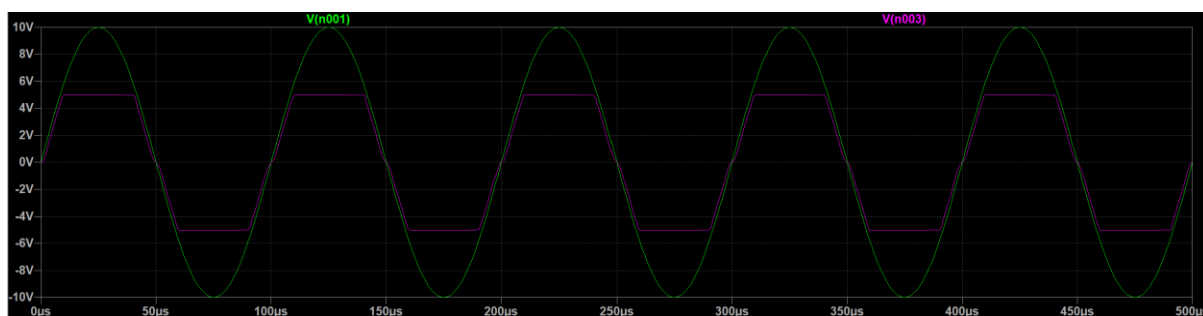
خروجی Push-Pull کلاس B

شبیه سازی:

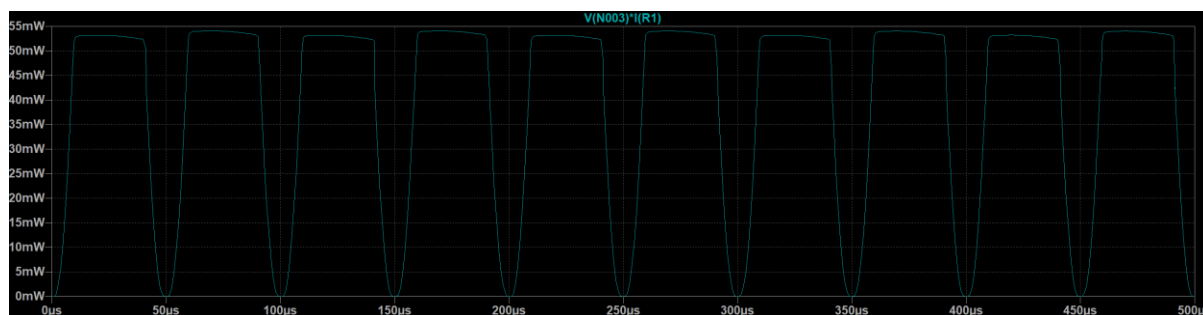
مدار شبیه سازی شده:

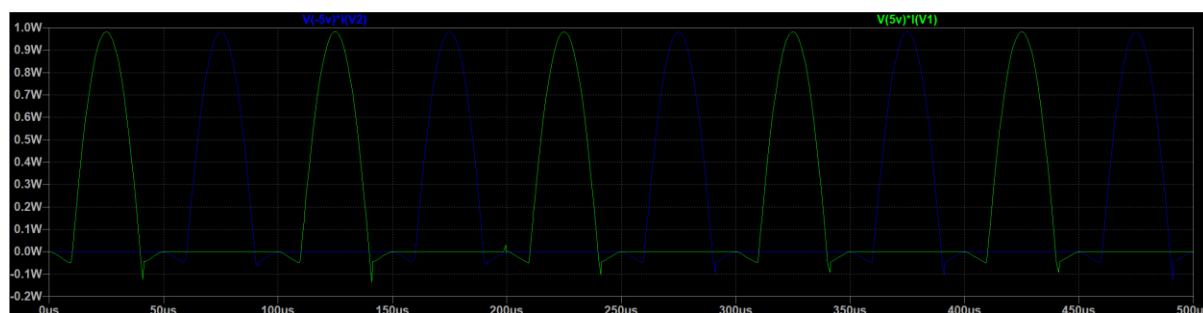
بیشینه سوینگ به ورودی با دامنه ۱۰ ولت و فرکانس ۱۰ کیلو هرتز:

توان خروجی:

توان مصرفی از منابع:

Parameter	Pdc(mW)	Po(mW)	بازده	Vp-p(v)
Calc	۰	۲۴.۵۱	۷۵.۳۹	۹.۶
Sim	~۰	۲۵.۲	۸۰	۹.۹

مقادیر توان ها با استفاده از قابلیت میانگین گیری در نرم افزار به دست آمده است و سپس بازده محاسبه شده است.

شکل موج های بالا صرفا برای نمایش توان لحظه ای خروجی و مصرفی هستند.

بخش چهارم:

محاسبه دستی:

برای بدست آوردن بیشینه و کمینه در خروجی همانند بخش قبل داریم که در حد بالایی خروجی می توانیم تا $V_{CC} - V_{CEsat}$ که $V_{CEsat} = 0.1V$ باشد بالا ببریم تا حد پایین نیز می توانیم پایین برویم اما بیشینه و کمینه در خروجی ها یا سوچ به حضور دیود، تغییر می کنند.

$$V_{in} + V_{Dsat} - V_{BEsat} = V_o \Rightarrow V_{in,max} = 0.1V + V_{BEsat} - V_{Dsat} = 0.1V$$

اگر به لحاظ افت ولتاژ دیود و ولتاژ بیس ترانزیستور باشد،

$$V_{in,min} = V_{o,min} - V_{BEsat} \Rightarrow V_{in,min} = -0.5V$$

یادداشت: توان ها قبل از این به بخش قبل هستند.

$$P_o = \frac{1}{T} \frac{V_{om}^2}{R_L} = \frac{0.1^2}{2 \times 470} = 24.1 \text{ mW}$$

توان خروجی؛

$$I_{max} = \frac{0.1}{5V} = 1.2/12 \text{ mA} \Rightarrow \frac{2 \times 0.1}{5V} \times \Delta = 24.1 \text{ mW}$$

توان مصرفی AC:

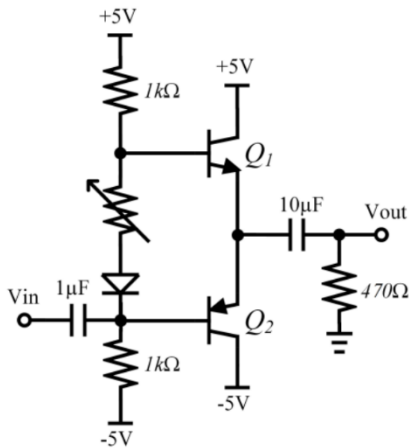
$$I_{DC} = \frac{2 \times V_{CC} - V_{Dsat}}{2R_L} = \frac{9/13}{2R_L} \Rightarrow I_{DC} = 44 \text{ mA}$$

توان مصرفی DC:

$$P = 2I_{DC}V_{CC} = 54.2 \text{ mW} \Rightarrow P_3 = 54.2 + 24.1 = 79.1 \text{ mW}$$

$$\eta = \frac{P_o}{P_3} = \frac{24.1}{79.1} \Rightarrow \eta \approx 31.02 \%$$

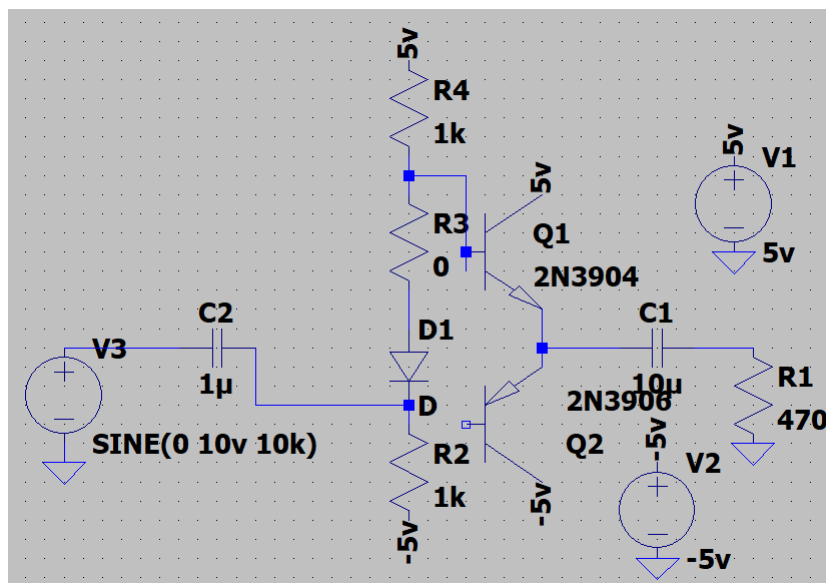
بازده:

شکل ۴: شماتیک مدار طبقه خروجی

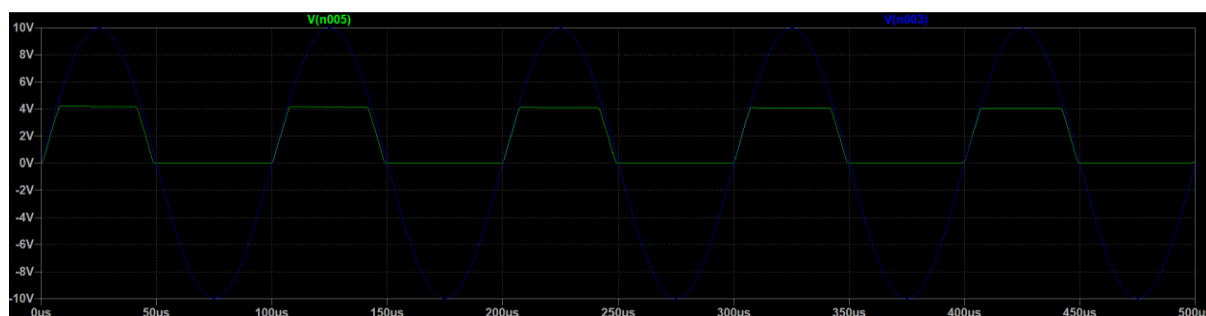
AB کلاس Push-pull

شبیه سازی:

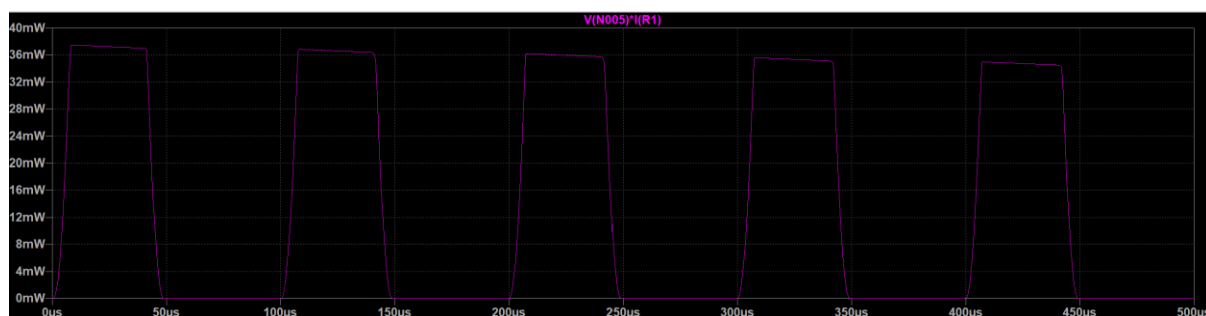

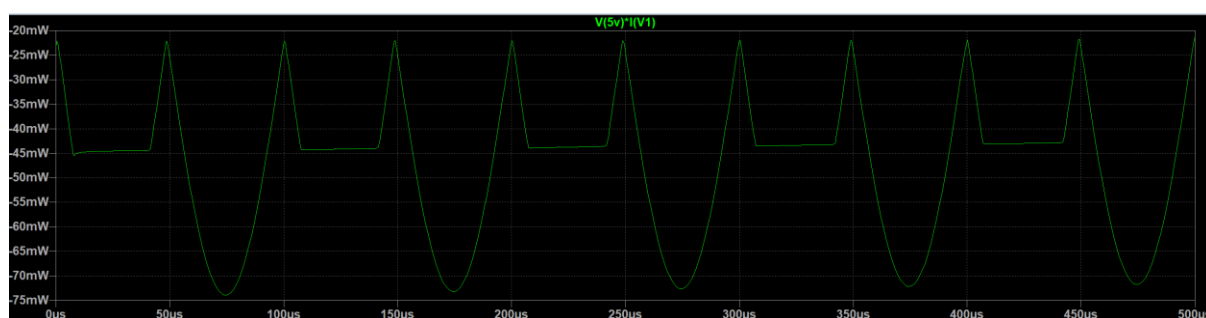
بیشینه سوینگ به ورودی با دامنه ۱۰ ولت و فرکانس ۱۰ کیلو هرتز:

توان خروجی:

توان مصرفی از منابع:

Parameter	Pdc(mW)	Po(mW)	بازده	Vp-p(v)
Calc	۴۶.۵	۲۴.۵۱	۳۱.۰۲	۹.۶
Sim	۴۶.۸	۲۳.۷	۳۰	۹.۴

مقادیر توان ها با استفاده از قابلیت میانگین گیری در نرم افزار به دست آمده است و سپس بازده محاسبه شده است.

شکل موج های بالا صرفا برای نمایش توان لحظه ای خروجی و مصرفی هستند.